

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

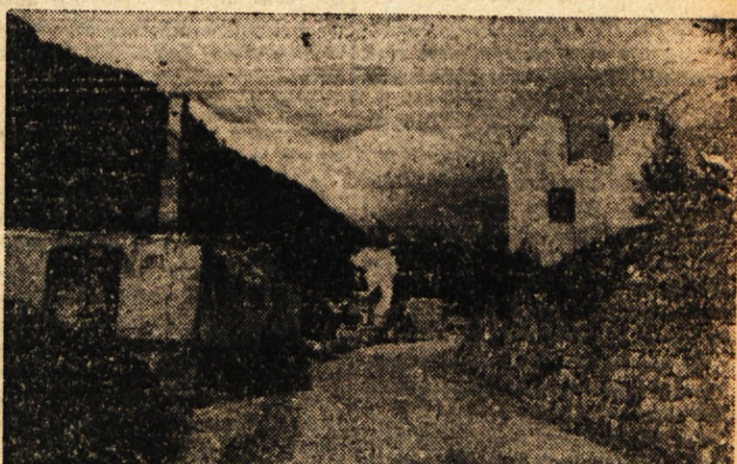
Leto 2. šte. 230 - Cena 4.- lire

TRST, petek 1. marca, 1946

Uredništvo in uprava, Piazza Goldoni št. 1-1.
Tel. št. 93806, 93807, 93808, Krokopal se ne vračajo

Požgani domovi obtožujejo

Leta 1921, ko še ni bilo fašizma:
so italijanski nacionalisti ubili v dveh istrskih vaseh
12 oseb.

Na tisoče požganih domov po vsej Primorski izprizuje krvavo kalvarijo primorskega ljudstva pod italijanskim in nemškim okupatorjem.

CEROVLJE. V letu 1942 so Italijani aretirali Marijo Legiša, Marijo Legiša (ni istovetna s prejšnjo), Lino Legiša in Jožefa Legiša ter jih odpeljali v tržaške zapore.

V marcu 1943 so prišli v vas italijanski orožniki in prisilno mobilizirali 8 mladoletnih fantov, katere so odpeljali v kazenske bataljone v Italijo. V novembru 1944 so italijanski fašisti pod vodstvom nemške komande pridrveli v vas in delali po hišah preiskave. Ob tej priliki so oplenili 2 posevki. Oškodovana sta bila Olga Kocjančič in Angel Gruden.

V letu 1944 so Nemci aretirali 22 oseb in jih odpeljali v prisilno delo v Nemčijo. Aretirani so bili: Avgust Peric, Stanislav Legiša, Evgen Legiša, Rudolf Legiša, Benedikt Peric, Oskar Peric, Jožef Trobec, Jožef Pahor, Franc Legiša, Jožef Legiša, Mirko Legiša, Bruno Peric, Jožef Peric, Jožef Peric (ni istovetna s prejšnjim), Alojzij Trobec, Jolanda Trobec, Ivan Terčon, Alojzij Terčon, Anton Antonič, Viktor Legiša, Miroslav Legiša in Franc Kocjančič.

V avgustu 1944 so Nemci obkolili vas in terorizirali prebivalstvo. Ljudi so odpeljali v orožniško vojašnico v Sečlan, kjer so jih obdržali 2 dni. V tem času so vas izropali in jo nato z ročnimi bombami in mìnometi zažgali. Prizadeži so naslednji posestniki: Ivan Legiša, Anton Legiša, Marija Legiša, Evgen Legiša, Evgen Peric, Rudolf Legiša, Benedikt Peric, Jožef Trobec, Jožef Pahor, Ivan Semec, Jožef Semec, Franc Legiša, Ivan Klarčič, Franc Legiša (ni istovetna s prejšnjim), Marija Legiša, Marija Legiša (ni istovetna s prejšnjo), Elma Legiša, Anton Antonič, Jožef Klarčič, Andrej Gruden, Jožef Lupinc, Ivan Terčon, Alojzij Legiša, Olga Kocjančič, Ivan Legiša (ni istovetna s prejšnjim), Ivan Antonič, Marija Legiša (ni istovetna s prejšnjim), Franc Legiša, (ni istovetna s prejšnjim), Amalija Pahor, Ida Legiša, Marija Knez, in Gabrovce Franc. Ob tej priliki so iz vasi odgnali 21 glav goveje živine, 10 prašičev, 200 komadov perutnine in odnesli razne druge premičnine v predvojni vrednosti skoro 3 milijone lir.

V septembru 1943 so Nemci ob priliki ofenzive proti partizanom odnesli iz vasi 70 komandov perutnine. V decembru 1943 so Nemci aretirali tovaršico Lino Legiša, ker je bila ovadena, da sodeluje z OF. Ob tej priliki so pri njeni materi ukradli 30 kg slanine in razne druge stvari.

VIZOVLJE. V letu 1943. so Italijani aretirali Emila Žužek ter ga internirali v Italijo. Aretirali so tudi Antona Peric in ga obsodili na 30 let ječe ter ga odpeljali v zapor na Elbo.

V marcu 1943. so italijanski orožniki prisilno mobilizirali 7 mladoletnih fantov ter jih odpeljali v kazenske bataljone v Aquile.

Dne 25. aprila 1945. so Nemci v vasi ustrelili neznanega partizana. V letu 1943. in 1944. so Nemci aretirali 26 oseb ter jih odpeljali v zapor oz. v koncentracijska taborišča v Nemčijo, od koder se nekateri niso vrnili. Aretirani so bili: Alojzij Klarčič, Jožef Legiša, Emil Furlan, Ivan Furlan, Ivan Pipan, Jožef Pernarčič, Marija Pernarčič, Nikola Sette, Bruno Sette, Franc Ferfolja, Angel Nikolett, Bruno Verzeznas, Franc Žužek, Emil Blažina, Dorina Blažina, Anton Peric, Mirko Peric, Ermenegildo Kazarin, Marija Legiša, Milen Pipan, Ivan Furlan, (ni istovetna s prejšnjim), Ivan Jasbec, Maks Blažina, Mirko Peric, Ivan Pagodini, Jožef Kravanja.

Dne 16. avgusta 1944. so Nemci obkolili vas ter z zažigalnimi bombami in minometi zažgali večje število hiš. Zgorelo je 12 posolij, deloma polkodovanih je bilo 7 popolnoma polkodovanih je bilo tudi 7 hlevov, deloma polkodovanih pa 3. Prizadeži so sledeči: Ivan Pogačnik, Amalija Suš, Jožef Pernarčič, Dominik Legiša, Ivan Pipan, Jožef Kosmina, Martin Furlan, Emil Blažina, Ivan Furlan, Jožef Legiša, Jožef Kravanja, Franc Žužek, Valentin Žužek, Anton Klarčič, Valentin Žužek (ni istovetna s prejšnjim), Franc Žužek in Ivan Žužek. Ob tej priliki so iz vasi odgnali 13 glav goveje živine, 4 prašiče, 8 ovac in koz, 100 komandov perutnine, razne premičnine in večjo količino živeža.

O uradnem poslovanju civilne policije

Civilna policija pretepača Bovačane

26. februarja zvečer je tudi po Bovaču delala civilna policija, od hiše do hiše ter ukazovala, naj se naslednjega dne zbirajo v vseh hišah, s katerimi izražajo Bovačani željo in zahtevo po priključitvi k Jugoslaviji.

Zaradi tega se je naslednjega dne, v popoldnevnih urah, bovačsko ljudstvo zbralo pred sedežem okrajnega guvernerja ZVU na trgu Svobode in protestovalo. Mnogočastno ljudstvo je nosilo jugoslovanske in slovenske zastave ter transparente, na katerih so bile izražene zahteve po spoštovanju najosnovnejših ljudskih pravic, ki so ob takem postopanju ogrožene.

Civilna policija je tudi tokrat, kot ob vsaki priliki, začela ljudstvo razganjati in pretepati. Ljudstvo se je temu uprlo in končno, ko mu je bilo dovolj, ogroženo demonstriralo proti sami civilni policiji ter zahtevalo njeno odstranitev. Civilna policija je bila odstranjena.

Na dolgotrajne zahteve ljudstva so zavrnili aretirati tudi enega izmed policistov, ki je pretepal ljudi. Namesto civilne policije so nastopili zavrnjeni oboroženi vojniki, ki so tudi na konjih nadzirali ljudsko demonstracijo. Nato je šla h guvernerju delegacija in mu predložila spomenico s ljudskimi zahtevami.

Civilna policija prepovedala poveske vaje

Iz tega vseh je imelo prvotno društvo »Skalar« v Českoj poveske vaje. Civilna policija pa tudi Českočanov ni pustila pri miru in je vaje preprečevala.

PARIZ. Brazilski policija je aretirala 7 Nemcev, ki so osumljeni, da so razpeli skoraj po vseh državah južne Amerike vojunske mreže. Prišli bodo pred posebno vojaško sodišče.

Dejstva za komisijo zunanjih ministrov

»Opisanoem zaveznike komisije domo predložiti samo dejstva, je na tekočim konferenci 18. februarja dejal vrhovni dolžnostni visji častnik za civilne zadeve polkovnik H. P. Robertson. Mi smo letnega menjaja kot gospod polkovnik in nameravamo predložiti mednarodni komisiji tudi samo dejstva.

Med drugim bi predlagali, da odide v vas Renče pri Gorici. Zagledala bo strahotno razdejano vas, vsega skupaj 333 požganih in porušenih hiš in gospodarskih posolij. Na teh razvalinah bodo člani komisije lahko čitali željo Renčanov: »Hočemo Jugoslavijo, hočemo Tito!«

Vas so večkrat prišle požigati Italijane in nemške čete za represalije zato, ker so se fantje borili v narodno osvobodilni vojski Jugoslavije in ker je ostal del vaščanov svojo vojsko podpiral.

Prvč so pridrevale okupatorske čete v vas 26. decembra 1943. in požigale nekaj hiš naselja Ozeren, ker je v bližini Kosovelova brigada pobila 24 SS-ovcev. Ko so okupatorske čete kasneje v naselju odpravile partizanske bunkerje in kavarano, so ga 20. 5. 1944. do tal požigale. Tri člane ene družine so vržile v gorečo vodo. Nato je okupator izvoval partizanske bunkerje v naselju Venciš in ga 30. 5. 1944. delno požgal. Pozneje, ko je v Vencišu odpravil partizansko tehniko in bunkerje, ga 28. 12. požgal do tal. Ob tej priliki je bilo odgnanih iz vasi v goriske zapore in nato v koncentracijska taborišča v Nemčijo 40 delci. Dne 28. 2. 1944. so v naselju Kunča Nemci odpravili partizanske bunkerje in naselje požigali. Dne 26. 8. 1944. so požigali Renče medtem ko je bazovalica brigada napadala nemške enote od Volje Drage do Prvčine. Dne 18. 11. 1944. so Nemci minirali cerkev s 6 stotimi eksplozivni in jo prav v trenutku, ko so odhajali ljudje od mase, pogrnili v zrak.

Na stonah hiš bodo člani komisije lahko čitali, da je vas, ki šteje 1812 prebivalcev, poslala 313 borov in Narodno osvobodilno vojsko, da jih je 68 od teh v borbah padlo, da je bilo 72 prebivalcev vasi odgnanih v italijanske zapore v internirajo na 57 v koncentracijska taborišča v Nemčijo.

Vas je številke bodo brez dvoma komisiji dovolj jasno povedale, kaj se je prebivalstvu bori, in kaj je bilo v vasi nemška postojanka. Načini postopka so isti, ni drugačaja, saj ima posadka nekaj tisoč ljudi.

Člani zaveznike komisije, ki so aretirali angleškega kapetana Aleksandra Sterna, niso bili odpusteni, pač pa premeščeni, eden v Bovo, drugi v Gorico, tretji v Trst. Ali bodo tam počeli kaj drugega kot to, kar so se naučili in kar znajo?

To je samo nekaj drobecov iz verige dejstev, ki bi jih radi objavili mednarodni zavezniki komisije, ko pride v naše kraje. Ena vrsta dejstev govori o ostančkih fašizma v coni A. Na te ostančke z ogorenjem in priključitvijo, da bo komisija o njih temeljito razmisllila.

Nujno bo morala priti do zaključka, da je treba v interesu trajnega svetovnega mira spoštovati voljo prebivalstva teh krajev.

MARIJA VILFAN

Obračun britanskih oboroženih sil

London, 28. VZN — V »Bell knjižnici« vlade so danes objavili obračun izdatkov za vse tri vrste britanskih oboroženih sil za leto 1945-47. Iz izdatki znašajo skupaj 1.192.575.000 funtov šterlingov, od tega za morarico 255.075.000, vojsko 682.000.000 in letalstvo 255 milijonov 500.000 funtov šterlingov.

To je prvi obračun oboroženih sil, ki so ga od začetka vojne objavili, saj je bilo med vojno objavljeno ukrajeno, ker bi utegnilo koristiti sovražnikom.

V sosedno vas Bilje je pred dvajsetimi meseci prišlo 31 civilnih polistov. Renčani so si med narodno osvobodilno borbo izvali svojo narodno zaščito, da jim dela delo in mir. Prvi ukrep zaveznike vaje uprave, ko je prišla v to kraje je bil, da je narodno zaščito razpustila in postavila svojo policijo.

Civilna policija iz Bilje je 25. 2. 1946. prišla na čepus v vas Renče. V hiši gostilničarja Pahorja je zahtevala od gospodarja, da ename s stene sliko maršala Tita in da pove, kdo je na sosednji grič napel »Tito«. Gospodarji in njegovim hčerkami je grozila s brzoostrelko. Vse to počelo je bilo v duhu tejava »Italija je stata, Italija nara«, ki jo je grozilo v hiši izrekel eden izmed policistov. Civilni policisti so šli tako daleč, da so aretirali angleškega kapetana Aleksandra Sterna, ki stanuje v hiši,

ga zavili v »čepus« in vlekli s seboj. Vsi prisotni so imeli občutek, da ga civilni policisti nameravajo ubiti.

Mednarodna komisija se bo, ko bo šlaša o tem dogodku, gotovo zanimala, kdo sestavlja civilno policojo v Biljah. Zanimala se bo, kdo se danes v coni A upa iti tako daleč, da aretira celo zaveznikega častnika. Iz razgovora s vaščani bo dognala, da civilna policija ni sestavljena iz borovcev proti fašizmu, temveč, nasprotno, v veliki večini prav iz onih redkih izdajalcev in izdajk, ki niso šli s svojim narodom. Trije civilni policisti, ki so izvršili zgoraj opisano dejanje v Renčah, so Zvonko Gorjan, Anton Marega in Arnaldo Komel. Prvi je deserter iz narodno osvobodilne vojske, vaščani ga poznajo kot špekulanta, ki služi tistemu, ki plača. Drugi je Anton Marega, ki ga vasa vasa pozna kot nezavednega in nezanesljivega. Tretji, Arnaldo Komel, je deserter po enem mesecu partizanstva, in pridravl domov. Skrtval se je po Gorici. Leta 1944. ga je civilno sodišče v Gorici obsodilo zaradi tatvine. Je kriminalni tip, ki je bil že nekajkrat kaznovan zaradi sločnov.

Komisijo bodo zanimali tudi drugi podatki o članih civilne policije v Biljah. Enega izmed njih, Jožefa Mozetiča, so ujele domobranci, in ga odpeljali v goriske in od tam v tržaške zapore. Tam se je kmalu preobrazil v domobranci in se po 12 dnevih pojava v Gorici. Kot domobranci je pristopil k četniško-nemški policiji, ki je imela svoj sedež v Dornbergu pod vojskovodstvom znanega klavca Dušana Berčeta. Skupno s ostalimi člani te policije staja, četniki in SS-ovci, se je udeležil raznih čistk v Devetih, Bukovici, na Vogerskem, v Vrtovinu. Sodeloval je tudi pri aretiranju v Renčah, kjer je bilo ustrelenih nekoliko partizanov. Drugi član civilne policije v Biljah Harej Ivan, je bil dal časa pri SS oddekih v Trstu, odkoder je prišel v Dornberg in se priključil četniški policiji pod vodstvom Dušana Berčeta. Tudi on je sodeloval pri vseh aretiranjih in po okoliških vaseh. Ta dva sta po mnemu prebivalcev Renč in našim vojna sločnca.

Če bodo člani mednarodne komisije vprašali vaščane Bilj, kako se počutijo, odkar je v vasi posadka civilne policije, jim bodo odgovorili: prav tako kot v Časih, ko je bila v vasi nemška postojanka. Načini postopka so isti, ni drugačaja, saj ima posadka nekaj tisoč ljudi.

Člani zaveznike komisije, ki so aretirali angleškega kapetana Aleksandra Sterna, niso bili odpusteni, pač pa premeščeni, eden v Bovo, drugi v Gorico, tretji v Trst. Ali bodo tam počeli kaj drugega kot to, kar so se naučili in kar znajo?

To je samo nekaj drobecov iz verige dejstev, ki bi jih radi objavili mednarodni zavezniki komisije, ko pride v naše kraje. Ena vrsta dejstev govori o ostančkih fašizma v coni A. Na te ostančke z ogorenjem in priključitvijo, da bo komisija o njih temeljito razmisllila.

Nujno bo morala priti do zaključka, da je treba v interesu trajnega svetovnega mira spoštovati voljo prebivalstva teh krajev.

MARIJA VILFAN

Jugoslovanski izseljenci zahtevajo priključitev Trsta k Jugoslaviji

Sidney, 28. Tanjug. — Federacija jugoslovanskih izseljencev v Avstraliji je s svojega sestanka v Sidneyu poslala brzojavko Trumanu in Attleeju, v kateri zahteva priključitev Trsta in Julijske krajine k Jugoslaviji, da se s tem popravi krivica, ki so jo pretrpeli jugoslovanski narodi po prvi svetovni vojni, ko so bile te pokrajine izročene Italiji.

UNRRA izročila Jugoslaviji 115 lokomotiv

London, 28. BBC. — UNRRA bo v kratkem izročila Jugoslaviji 115 lokomotiv, od tega 50 angleškega in 65 ameriškega izvora.

Razmejitvena komisija

London, 28. Agencija BBC javlja, da so ministri za zunanje zadeve Velike Britanije, ZDA, Sovjetske zveze in Francije sklenili sestaviti komisijo izvedencev, ki se bo nemudoma podala na obmejno področje Italije in Jugoslavije, da pripravi poročilo in prouči razmejitveno črto. Mejo bodo določili, upoštevajoč narodnostno vprašanje, tako da bo problem manjšin omejen na minimum.

Javljajo, da bodo upoštevali ne le narodnostno vprašanje, ampak tudi gospodarske in zemljepisne posebnosti področja. Pri svojem delu bo morala komisija proučiti istine o problemu jugoslovansko-italijanske meje, ki sta jih predložili Svetu ministrov za zunanje zadeve jugoslovanska in italijanska vlada, kakor tudi predloge, ki so jih predložile vlade drugih Združenih narodov omenjenemu svetu v pretnes.

Jugoslavija zahteva od Italije povrnitev vojne škode

Beograd, 28. Tanjug. — Današnja »Borba« objavlja članek pod naslovom: »Italija mora povrniti vojno škodo Jugoslaviji, ki poudarja, da je eden izmed bistvenih pogojev za normalizacijo odnosov med Jugoslavijo in Italijo, da Italijanska vlada prizna žrtve in škodo, ki jih je utrpela Jugoslavija s strani italijanskih okupacijskih čet, in da povrne to škodo.

Članek poudarja, da so Italijanci oborožene sile zahtevale nadležno Jugoslavijo aprila 1941, naker so se več let skrbno pripravljali. Med okupacijo so čete nastopale v nasprotju s osnovnimi načeli mednarodnega prava in zakrtile vire opustošenja, kot ga Jugoslavija ni videla, izvrševale množično pobijanje mirujočega prebivalstva ter plenile lastnino jugoslovanskih narodov.

»Leta 1941. je bilo v Jugoslaviji 350.000 italijanskih vojakov, leta 1942. 430.000, leta 1943. pa okoli 300 tisoč. Po italijanski kapitulaciji so Italijanske fašistične enote pod Mussolinijevim poveljstvom skupno s Nemci še deli časa borile proti jugoslovanskim enotam ter morale in plenile v nekaterih jugoslovanskih pokrajinah.

Škoda, ki jo je povzročila Italija Jugoslaviji, presega 9 milijard dolarjev, če računamo dolar po kurzu iz leta 1938.

Žrtve italijanske okupacije gredo v stotisoče. Cele pokrajine so bile požgane, stotine mostov in železnice porušene, jugoslovanska vojna in trgovska mornarica potopljena, ogromne površine gozda posekane, živina dejansko iztrebljena.

»Italijanske okupacijske čete niso nikomur priznale nič. Njihovi zločini so tipični primeri kriminala: zločini napada, katerega cilj je bil samo zasluževanje, plenjenje in uničenje drugih narodov.

Članek se končuje: »Jugoslavija postavlja odločno svoje zahteve, od katerih ne bo odstopila. Italija mora sprejeti odgovornost za storjeno škodo. Jugoslavija ne želi materialnega poloma Italije in ve, da so Italijanske delovne množice v zelo težkem gospodarskem položaju. Toda dolžnost italijanskega ljudstva je, da prevzame odgovornost za napad in škodo povzročeno drugim narodom na one, ki so krivi za napad in povzročeno škodo.«

Delavci iz Pulja maršalu Titu

ZAHTEVAJO PRIKLJUČITEV JULJSKE KRAJINE S TRSTOM K JUGOSLAVIJI

Pulj, 28. Tanjug. — Delavci arsenalu v Pulji so poslali maršalu Titu brzojavko.

»Z našega sestanka Ti pošiljamo najtoplejšje pozdrave. Tovaršiti Tito, mi smo se pod Tvojo zastavo borili in premagali nacistično drhal. Prihodi smo si svobodo. V borbi ki si jo vodiš, smo ustvarili nerazdruženo bratstvo med Slovani in Italijani v našem mestu in v tej pokrajini. Vzporedni smo temelje boljše prihodnosti naših narodov. Reakcija se zdaj trudi, da bi nam te pridobitve odvzela. Mi pa Ti zagotavljamo, da ni sile, ki bi nas mogla spraviti s te poti. Z orožjem v roki smo pokazali, da hočemo živeti v bratški skupnosti jugoslovanskih narodov. Zahtevamo, da se Julijska krajina s Trstom priključi FLRJ. Naj vidijo, da Ti ves istrski narod sledi v miru, kot Ti je sledil v boju!«

Dopisniki »Borbe« je obiskal narodno-osvobodilni odbor v Kobardu. Dvorana je bila polna ljudstva. Nekaj kmet se pritožuje, da obišči zahtevajo v pokrajini plačilo davka iz za leto 1943, čeprav je ljudstvo med vojno plačevalo davke narodno-osvobodilnim oblastem in tako prehranjevalo vojsko. Vsak dan prihajajo kmetje in predlagajo ljudskemu odboru svoje probleme.

Zasedbene oblasti izvajajo pritisk na razne načine. Učitelj Danilo Rejcek iz Beginja, ki je aktivno organiziral ljudsko oblast in ljudske organizacije, je bil pred kratkim aretiran, ker ni »spolično satelena«.

Zasedbene oblasti dajejo dovoljenja za mitinge in zborovanja a hkrati odločajo, da smejo trajati le kratke čas. Za praznovanje partizanskega tedna je guverner dovolil eno samo uro, med 11 in 12 uro dopoldne. Pomenno dovoljenje pa je prišlo ob 11.15.

Zavezniki kapetan Clerk Painter je odredil, da je treba za vsako zborovanje cenzurirati spored. V Borajani je prepovedal upraviteljev sovjetske igrice, petje slovenske himne, neko slovensko pesem in pozdrav smrti fašizmu.

Imenovanje sovjetskega poslanika v Abesinji

Moskva, 28. Tass. — Predsedstvo Vrhovnega sovjeta ZSSR je imenovalo Andreja Timonenka za izrednega poslanika in polnoomočenega ministra ZSSR v Abesiniji. Viktorja Kozlova so iz zdravstvenih razlogov razrečili te dolžnosti.

Soglasnost egiptovske vlade

Kairo, 28. AFP — Vse egiptovski parlament je danes odobril resolucijo, ki ga je zavezi ministrski predsednik Sikdy Paša oč sprejema britanske note.

Beograjska „Borba“ o današnjem stanju v Julijski krajini

Beograd, 28. Tanjug. — »Borba« objavlja danes dopis svojega posebnega dopisnika iz Trsta o potovanju po Julijski krajini. Dopisnik »Borbe« je obiskal številne kraje v Soški dolini.

Povsod se jasno vidi, da žive tudi Slovenci, čeprav so italijanski fašisti poskušali dati tej pokrajini italijanski značaj.

»V Tolminu«, pravi dopisnik, »či je svedeno okrašen s zastavami, slavoloki in gešji, je med 1700 prebivalci samo 70 Italijanov. Kljub temu so italijanski fašisti postavili v središču mesta na glavnem trgu velik Dantejev spomenik s napisom: Tukaj sem, kjer je sam Bog dobičil mejo.

Kobarid, ki ga Italijani imenuje Caporetto, je prav kot vsi drugi kraji poln napisov na hišah in stavolokov, ki terajojo neoporečno voljo prebivalstva za priključitev k Jugoslaviji.

tisoč. Po italijanski kapitulaciji so Italijanske fašistične enote pod Mussolinijevim poveljstvom skupno s Nemci še deli časa borile proti jugoslovanskim enotam ter morale in plenile v nekaterih jugoslovanskih pokrajinah.

Škoda, ki jo je povzročila Italija Jugoslaviji, presega 9 milijard dolarjev, če računamo dolar po kurzu iz leta 1938.

Žrtve italijanske okupacije gredo v stotisoče. Cele pokrajine so bile požgane, stotine mostov in železnice porušene, jugoslovanska vojna in trgovska mornarica potopljena, ogromne površine gozda posekane, živina dejansko iztrebljena.

»Italijanske okupacijske čete niso nikomur priznale nič. Njihovi zločini so tipični primeri kriminala: zločini napada, katerega cilj je bil samo zasluževanje, plenjenje in uničenje drugih narodov.

Članek se končuje: »Jugoslavija postavlja odločno svoje zahteve, od katerih ne bo odstopila. Italija mora sprejeti odgovornost za storjeno škodo. Jugoslavija ne želi materialnega poloma Italije in ve, da so Italijanske delovne množice v zelo težkem gospodarskem položaju. Toda dolžnost italijanskega ljudstva je, da prevzame odgovornost za napad in škodo povzročeno drugim narodom na one, ki so krivi za napad in povzročeno škodo.«

Članek se končuje: »Jugoslavija postavlja odločno svoje zahteve, od katerih ne bo odstopila. Italija mora sprejeti odgovornost za storjeno škodo. Jugoslavija ne želi materialnega poloma Italije in ve, da so Italijanske delovne množice v zelo težkem gospodarskem položaju. Toda dolžnost italijanskega ljudstva je, da prevzame odgovornost za napad in škodo povzročeno drugim narodom na one, ki so krivi za napad in povzročeno škodo.«

Članek se končuje: »Jugoslavija postavlja odločno svoje zahteve, od katerih ne bo odstopila. Italija mora sprejeti odgovornost za storjeno škodo. Jugoslavija ne želi materialnega poloma Italije in ve, da so Italijanske delovne množice v zelo težkem gospodarskem položaju. Toda dolžnost italijanskega ljudstva je, da prevzame odgovornost za napad in škodo povzročeno drugim narodom na one, ki so krivi za napad in povzročeno škodo.«

Članek se končuje: »Jugoslavija postavlja odločno svoje zahteve, od katerih ne bo odstopila. Italija mora sprejeti odgovornost za storjeno škodo. Jugoslavija ne želi materialnega poloma Italije in ve, da so Italijanske delovne množice v zelo težkem gospodarskem položaju. Toda dolžnost italijanskega ljudstva je, da prevzame odgovornost za napad in škodo povzročeno drugim narodom na one, ki so krivi za napad in povzročeno škodo.«

Članek se končuje: »Jugoslavija postavlja odločno svoje zahteve, od katerih ne bo odstopila. Italija mora sprejeti odgovornost za storjeno škodo. Jugoslavija ne želi materialnega poloma Italije in ve, da so Italijanske delovne množice v zelo težkem gospodarskem položaju. Toda dolžnost italijanskega ljudstva je, da prevzame odgovornost za napad in škodo povzročeno drugim narodom na one, ki so krivi za napad in povzročeno škodo.«

Članek se končuje: »Jugoslavija postavlja odločno svoje zahteve, od katerih ne bo odstopila. Italija mora sprejeti odgovornost za storjeno škodo. Jugoslavija ne želi materialnega poloma Italije in ve, da so Italijanske delovne množice v zelo težkem gospodarskem položaju. Toda dolžnost italijanskega ljudstva je, da prevzame odgovornost za napad in škodo povzročeno drugim narodom na one, ki so krivi za napad in povzročeno škodo.«

Članek se končuje: »Jugoslavija postavlja odločno svoje zahteve, od katerih ne bo odstopila. Italija mora sprejeti odgovornost za storjeno škodo. Jugoslavija ne želi materialnega poloma Italije in ve, da so Italijanske delovne množice v zelo težkem gospodarskem položaju. Toda dolžnost italijanskega ljudstva je, da prevzame odgovornost za napad in škodo povzročeno drugim narodom na one, ki so krivi za napad in povzročeno škodo.«

Članek se končuje: »Jugoslavija postavlja odločno svoje zahteve, od katerih ne bo odstopila. Italija mora sprejeti odgovornost za storjeno škodo. Jugoslavija ne želi materialnega poloma Italije in ve, da so Italijanske delovne množice v zelo težkem gospodarskem položaju. Toda dolžnost italijanskega ljudstva je, da prevzame odgovornost za napad in škodo povzročeno drugim narodom na one, ki so krivi za napad in povzročeno škodo.«

Članek se končuje: »Jugoslavija postavlja odločno svoje zahteve, od katerih ne bo odstopila. Italija mora sprejeti odgovornost za storjeno škodo. Jugoslavija ne želi materialnega poloma Italije in ve, da so Italijanske delovne množice v zelo težkem gospodarskem položaju. Toda dolžnost italijanskega ljudstva je, da prevzame odgovornost za napad in škodo povzročeno drugim narodom na one, ki so krivi za napad in povzročeno škodo.«

Članek se končuje: »Jugoslavija postavlja odločno svoje zahteve, od katerih ne bo odstopila. Italija mora sprejeti odgovornost za storjeno škodo. Jugoslavija ne želi materialnega poloma Italije in ve, da so Italijanske delovne množice v zelo težkem gospodarskem položaju. Toda dolžnost italijanskega ljudstva je, da prevzame odgovornost za napad in škodo povzročeno drugim narodom na one, ki so krivi za napad in povzročeno škodo.«

Članek se končuje: »Jugoslavija postavlja odločno svoje zahteve, od katerih ne bo odstopila. Italija mora sprejeti odgovornost za storjeno škodo. Jugoslavija ne želi materialnega poloma Italije in ve, da so Italijanske delovne množice v zelo težkem gospodarskem položaju. Toda dolžnost italijanskega ljudstva je, da prevzame odgovornost za napad in škodo povzročeno drugim narodom na one, ki so krivi za napad in povzročeno škodo.«

Za čigavo varnost gre?

Goriški srednješolski profesor dr. Zavrtanik, je bil odpuščen po naročilu ZVU v skladu s sledečimi pismi:

VIŠJE SOLSKO NADZORNIŠTVO V GORICI

Štev. 548. Elem.

Gorica, 12. februarja 1946.

PREDMET: Odpustitev učiteljskega osebja.

Gospod Zavrtanik Peter

Gorica

Prosneti oddelček ZVU je s odlokom št. 130/AMG/ED/1.8 s dne 6. februarja 1946 odredil, naj s 15. februarjem 1946, odpusti iz službe naslednje slovenske učne moči, ki s STALISKA VARNOSTI niso bile primerne za to službo.

Ta ukrep je bil izdan v skladu s upravnimi navodili za prosveto št. 7 in 8, čl. 5.

V seznamu ZVU, ki mi je dostavljen, je tudi Vaše ime. Sporazumno vam, da ste na podlagi omenjenega odloka s 15. februarjem odpusteni iz službe.

Višji šolski nadzornik: Višje solsko nadzornišvo (G. De Vetta), Gorica (Sovraintendenza Scolastica) (Gorizia).

Plenu je bil priložen sledeči akt:

GLAVNI STAN ZAVEZNIŠKE VOJASKE UPRAVE 13. KORPUS

130/AMG/ED/1.8

JPS/au

6. februarja 1946.

Tel. 970115.

PREDMET: Odpustitev učnega osebja.

To area Commissioner (For Sovraintendenza Scolastica) Gorizia Area

1. Prosim, da sporočite Višjemu šolskemu nadzorniku, naj s 15. februarjem 1946, odpusti sledeče slovenske učne moči, ki jih s STALISKA VARNOSTI nismo spoznali primerne za to službo (Ref: VGP/15/4, 1-2 feb. 1946):

profesor Zavrtanik Peter
učitelj Dvojaki Ivan
učitelj Miklavčič Pavel.

2. Goriški omenjeni ukrep je bil izdan v skladu s upravnimi navodili za prosveto št. 7 in 8, čl. 5.

Ponaročilo polkovnika Bomanova, John P. Simon

1 st Lt. C. M. P.

Chief Education Officer.

Profesor dr. Zavrtanik je takole odgovoril:

GLAVNI STAN ZAVEZNIŠKE VOJASKE UPRAVE 13. KORPUS

Prosneti oddeljenje

Prejel sem odločbo, s katerim sem na osnovi upravnih navodil št. 7 in 8 (čl. 5) odpustil iz službe.

Št. 7 in 8, čl. 5, imenovanih navodil se nanašajo, kolikor je mogoče, na vsega slovenskega učnega osebja, ki se sodeluje s Nemci. Moj primer ne spada niti k enim niti k drugim.

1. Zaposli sem svoj rojstni kraj Solkan pri Gorici dne 6. okt. 1926. Pravi zaradi fašističnega režima. Podal sem se v Srbijo, v Niš, kjer sem 6. nov. 1926, nastopil službo na ženski gimnaziji za latinski jezik. Tu sem ostal dve leti.

2. Nato sem služboval v Aleksandru, na mešani gimnaziji eno leto, kjer sem še nadalje poučeval latinski jezik.

3. V letu 1929, sem prišel v Novi Sad na gimnazijo učiti klasične jezike in filozofijo. Tam sem ostal dve leti.

4. Zadnjih 15 let sem poučeval v Ljubljani srbo-hrvatski, latinski jezik in filozofijo.

Na italijanski in njihove nastojale se med vojno nisem mogel nasloniti, ker smo se vsi ta naše rodni in se dvakrat morali izseliti.

Proti v letu 1928, po prvi svetovni vojni, ko ni bilo fašizma in drugih v letu 1932, ko je imel fašizem že ostre oblike.

V letu 1939, sem bil od Italijanov oboje na dve leti, leže v eno mesto. V tem letu sem se fašisti ponovno napadli na Solkan, Via Officine 276, vdrli vanjo, pretepli moje brate.

Albin, najmlajši brat, je potem umrl v koncentraciji. Drugi brat Marjan je bil oboje na 10 let je bil v različnih tujih taborih.

2. Rojen sem v Solkanu (Gorica) 1901, kjer sem študiral na gimnaziji in dokončal tri razrede. Četrty in peti sem tudi med vojno v Ljubljani. Nato sem šest let napredoval v Gradcu. Za tem sem se posvetil misijonarskemu stanu (seminar) v Gradcu, Celju in Ljubljani.

V letu 1929, sem v juniju prišel domov v Gorico, kjer sem se pripravljal za maturi, ki sem jo položal 17. februarja 1931.

Univerzo sem študiral v Ljubljani (Jugoslavija), nadaljeval v Padovi (Italija) in končil v letu 1936, zopet v Ljubljani. Slušim v letu 20 let in nisem izven nje nikdar politično nastopal.

V Gorici sem začel v loči brati latinskega pisca Tita Livija, ki ni nobene zveze s poglavarjem države Jugoslavije. V politiko se v loči nisem spuščal, ker ni bilo časa niti ni v programu.

Prosim, da me opozorite, v čemu vam v loči nisem zadovoljil.

Dr. prof. Zavrtanik Peter

3. Rojen sem v Solkanu (Gorica) 1901, kjer sem študiral na gimnaziji in dokončal tri razrede. Četrty in peti sem tudi med vojno v Ljubljani. Nato sem šest let napredoval v Gradcu. Za tem sem se posvetil misijonarskemu stanu (seminar) v Gradcu, Celju in Ljubljani.

V letu 1929, sem v juniju prišel domov v Gorico, kjer sem se pripravljal za maturi, ki sem jo položal 17. februarja 1931.

Univerzo sem študiral v Ljubljani (Jugoslavija), nadaljeval v Padovi (Italija) in končil v letu 1936, zopet v Ljubljani. Slušim v letu 20 let in nisem izven nje nikdar politično nastopal.

V Gorici sem začel v loči brati latinskega pisca Tita Livija, ki ni nobene zveze s poglavarjem države Jugoslavije. V politiko se v loči nisem spuščal, ker ni bilo časa niti ni v programu.

Prosim, da me opozorite, v čemu vam v loči nisem zadovoljil.

Dr. prof. Zavrtanik Peter

3. Rojen sem v Solkanu (Gorica) 1901, kjer sem študiral na gimnaziji in dokončal tri razrede. Četrty in peti sem tudi med vojno v Ljubljani. Nato sem šest let napredoval v Gradcu. Za tem sem se posvetil misijonarskemu stanu (seminar) v Gradcu, Celju in Ljubljani.

V letu 1929, sem v juniju prišel domov v Gorico, kjer sem se pripravljal za maturi, ki sem jo položal 17. februarja 1931.

Univerzo sem študiral v Ljubljani (Jugoslavija), nadaljeval v Padovi (Italija) in končil v letu 1936, zopet v Ljubljani. Slušim v letu 20 let in nisem izven nje nikdar politično nastopal.

V Gorici sem začel v loči brati latinskega pisca Tita Livija, ki ni nobene zveze s poglavarjem države Jugoslavije. V politiko se v loči nisem spuščal, ker ni bilo časa niti ni v programu.

Prosim, da me opozorite, v čemu vam v loči nisem zadovoljil.

Dr. prof. Zavrtanik Peter

3. Rojen sem v Solkanu (Gorica) 1901, kjer sem študiral na gimnaziji in dokončal tri razrede. Četrty in peti sem tudi med vojno v Ljubljani. Nato sem šest let napredoval v Gradcu. Za tem sem se posvetil misijonarskemu stanu (seminar) v Gradcu, Celju in Ljubljani.

V letu 1929, sem v juniju prišel domov v Gorico, kjer sem se pripravljal za maturi, ki sem jo položal 17. februarja 1931.

Univerzo sem študiral v Ljubljani (Jugoslavija), nadaljeval v Padovi (Italija) in končil v letu 1936, zopet v Ljubljani. Slušim v letu 20 let in nisem izven nje nikdar politično nastopal.

Volitve Mestnega odbora SIAU za Trst

V nedeljo 3. t. m. ob 9 zjutraj bodo prišle volitve odbora SIAU za mesto Trst. Volitve bodo trajale ves dan. V glavni odbor bodo izvolili 120 članov, izvršni odbor pa 15 članov. Volitve bodo neposredne in tajne. Na volitve bo I. okraj poslal 86 delegatov, II. okraj 236, III. okraj 116, IV. okraj 49, V. okraj pa 34 delegatov.

Občni zbor Kmet. nabav. in prod. zadruga z. o. j. v Trstu

Vsi člani Kmetijske nabavne prodajne zadruge z. o. j. v Trstu so vabljeni na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 3. marca ob 9. uri zjutraj v prostorih v ulici Imbriani 5-I. Dnevni red: 1. Čitani zapisnika ustanovnega občnega zbora, 2. poročilo upravnega odbora, 3. poročilo nadzornega odbora, 4. razrešnica upravnega in nadzornega odbora, 5. volitve upravnega in nadzornega odbora, 6. dolciitev zneska, do katerega se sme za drugo zadolžiti, 7. sprememba pravil, 8. skupščini. Ako bi občni zbor ne bil sklicen, ob napovedani zbor, se bo vršil eno uro pozneje ob vsakem številu zadržnikov.

Pionirski matineja

V nedeljo 3. t. m. ob 9.30 bo na sedežu kulturnega krožka "Rinaldi", v ulici Caprin, prva pionirska matineja, ki jo organizira Mestni odbor antisfašistične mladine. Predstava bo zanimiva zaradi spretnosti malih igralcev in zaradi preprostega sporeda, ki vsebuje kratke komedije, pesni, recitacije in komade na harmoniko. Vabimo vse pionirje, učitelje in starše.

Pionirski prireditve v Rocolu

Pionirji iz Rocola prireditve jutri ob 16. uri v društveni dvorani prosvetnega društva "Franjo Marušič" pri Lovcu pionirsko prireditev z deklaracijami, petjem, igro in rajanjem.

Ajdovščina

V Ajdovščini so ustanovili združeno centralno blago, ki jo imela svoj sedež v Postojni. Nabavljala bo razne vrste blaga, s katerim bo zalagala okrajne zadruge slovenskega področja čude B.

Ustanovili so tudi kmetijske odbor, v katerem so zastopani kmeti, ki sindikati, APZ in SMJK. Odbor si je nadel nalogo, čimveč pripomoči k popolni izvedbi načrta za pomladanske seste, Sklenili so, da si bodo kmetje zaradi pomanjkanja vrzine živine pomagali, da bo vse zornice prozorne.

Zaradi pomanjkanja semen, zlasti pa semenskega krompirja, so sklenili, da bodo popisali zaloge in dajali okrajnim referentom s tem v zvezi svoje predloge.

Ker ponekod primanjkuje delovnih moči, bo najbolj prizadetim vsem prisloščila na pomoč mladina. Delala bo prostovoljno in tako izpolnila nalogo, ki nam jih je dal vod. Tito. Enake kmetijske odbore bodo čimprej organizirali tudi po okrajih in vaseh.

Livek

V letu nabavne akcije za vojno siroto Dreščak Marico so masovne organizacije v Livku nabrale 7710 lir, v Peratih 3600 lir, v Ravnah 2000, v Jevškem 800 lir. Okrajni NOO je daroval 5000 lir, okrajno socialno skrbstvo 3000 lir. Rdeči križ pa 2000 lir. Skupno so nabrali 24.110 lir. S tem denarjem je vojna sirota Marica kupila kralovo v nadomestilo edine, ki jo je rešila pred okupatorjem in ji je pred časom poginila. Tovarišici Marici Dreščak so okupatorji oropali in pozabili domačijo, njen oče se še danes ni vrnil iz Nemčije, mati pa je tragično končala v gorah hihi, kamor so jo vrgli nemški SS-ovci.

Idrija

Upokojenci in vdove so sklenili, da se bodo organizirali. V ta namen so pred časom imeli v dvorani mladinskega doma ustanovni občni zbor. Da vlada pri upokojenih razvija voljo po napredku, je dokaz, da so dvorano mladinskega doma napolnili do zadnjega kotička. Politični referat je podal tajnik MN-OO za Idrijo, nato je predsednik pripravljene odbora govoril o pomenu društva, ki bo imelo nalogo, po svojih zastopnikih spoznavati s ljudskimi predstavniki, tolažiti težnje in zastopati koristi.

PLAVJE. Vaščani ne zaostajajo za drugimi na kulturnem polju. Pred nekaj dnevi so imeli uspešno mladinsko kulturno prireditev. S petim sporedom je mladina nastopila tudi pri Sveti Barbari, kjer je bila lepa uspeha. Ob priliki obletnice Prešernove smrti so imeli proslavo. Sedaj se pripravo pripravljajo na nove kulturne nastope.

PROSEK. Minulo nedeljo je prošetala mladina predvoda v dvorani na Kontovulci igro "Štirje bratje". Sledila je igra "Trije snubci", na kateri je mladinski pevski zbor zapel nekaj narodnih in partizanskih pesmi. Dobiček so poravnali za kritje stroškov kongresa mladine in za sklad za obnovu prosvetnega doma.

MILJE. Dne 31. t. m. so imeli skupne pionirje in Mily in Očianpore v ljudskem domu v Miljah, kulturni miting. Številno občila je imelo priložnost spoznati in udeležiti posveta nove predstave mladine, ki so jih izvedle učiteljice Martina Bruna, Ubaldini Anna in Sgarbi Coetta za deklaracije in recitacije, učiteljice Risti Ljola, Depangher Mirjana, Fati Laura in Rumen Marija pa narodne plesce. Odbornstvo je malo.

PLAVJE. Vaščani ne zaostajajo za drugimi na kulturnem polju. Pred nekaj dnevi so imeli uspešno mladinsko kulturno prireditev. S petim sporedom je mladina nastopila tudi pri Sveti Barbari, kjer je bila lepa uspeha. Ob priliki obletnice Prešernove smrti so imeli proslavo. Sedaj se pripravljajo na nove kulturne nastope.

PROSEK. Minulo nedeljo je prošetala mladina predvoda v dvorani na Kontovulci igro "Štirje bratje". Sledila je igra "Trije snubci", na kateri je mladinski pevski zbor zapel nekaj narodnih in partizanskih pesmi. Dobiček so poravnali za kritje stroškov kongresa mladine in za sklad za obnovu prosvetnega doma.

Odpustitveni državnim in javni m. uslužbenecem

Pripravljali odbor odpustitveni državnih in javnih uslužbenecem s sedežem v ul. S. Maurizio 12, III, sporoča vsem prizadetim nameščenim državnih, javnih, pokrajinskih in občinskih uradov in ustanov (kot n. pr. državnih, pokrajinskih, občinskih, finančnih, intendenčnih, glavnih skladišč, sol. itd.), ki so bili iz političnih razlogov odpusteni ali predčasno upokojeni ali pa, ki so bili na kateri koli način odkodani od bivšega fašističnega režima, da se bo v nedeljo 3. marca ali pa 10. marca, če bodo dovolile pristojne krajevne oblasti, vršila glavna skupščina.

O kraju in uri skupščine bomo sporočili do 2. marca v časopisju. Pripravljali odbor bo predložil v obravnavanje sledeči dnevni red: 1. Pomen ustanovitve pripravljene odbora; 2. Poročilo o izvršenem delu; 3. Poročilo, naslovljeno na ZVU; 4. Izvolitev članov izvršnega in glavnega odbora ter zastopnikov raznih strok; 5. Način uradnega pristopa prizadetih v odboru; 6. Sestavitve spomenice, naslovljene na ZVU v imenu glavne skupščine; 7. Razno.

Priporočamo vsem prizadetim, naj se skupščini udeležijo polnočito, vno, ker bomo temeljito razpravljali o vseh vprašanjih, ki se nas tičejo. Nato bo novi odbor, kot Pokrajinski odbor odpustitveni državnih in javnih uslužbenecem — Tret, takoj navezati stike s pristojnimi oblastmi in raznimi državnimi in javnimi upravnimi organi.

Na skupščino vabimo tudi vse družinske člane in znance Primor. (Slovenca, Italijane in Hrvatce), ki so jih svoje uradne premeštili s Primoraca in stare italijanske pokrajine in ki se želijo vrniti v svoje kraje. Vstop prost za vse!

Tajnik dr. Carlo Zbogar-Brocchi.

Kal-Koritnica

Mladina je na svojstven način praznovala partizanski teden. Na pravila je lepo zastavo in se z njo podala na Krn, kjer jo je podarila posedi borcev Jugoslovanske armade. Borec so sprejeli mladino s največjim veseljem. Zahvalili so se za krasno darilo in obljubili, da bodo prapor za vse ljubitelje nosili po domovini.

TRST

Film

"Dan v novem svetu"

V "Cinema del Mare" (dom pristankih delavcev) predvajajo dan dokumentarni sovjetski film "Dan v novem svetu". Z drugimi besedami povedano: kaj se dogaja v žrni sovjetski deželi v tuku enega dne, od obrežja Donave do Vladivostoka, od Pečenga do Zakavkazja. Ko na Kamotički vzhaja sonce, Moskva je pokojno, a v njo je Leningrad že poln življenja in dela. Vladivostok že objema noč. Toda prostranstvo sovjetske zemlje ni vse; tudi carska Rusija je bila prostranstvo, vendar Rusija je bila prostranstvo, vendar Rusija je bila prostranstvo, vendar Rusija je bila prostranstvo.

Prosvetno društvo "Slavko Škarnperle"

priredi v nedeljo dne 3. marca v veliki dvorani društvenega doma pustno veselico z bogatim sporedom, ki ga "Zvezda društvenih dramatičarjev" po sporedu sledi: proslava zabava s plesom, latinsko poezijo, recitacije, predstave, vokalno solo za družbene člane. Zato so društveni člani naprošeni, da dvignejo čimprej "zakaznice", v kolikor tega še niso storili. Čisti dobiček je namenjen za nakup najnujnejših društvenih potrebščin. Pričetek prireditve ob 19. uri.

Kulturni krožek "M. Kraljič"

V soboto 2. marca ob 21. uri daje ples do zore za vse člane in članice kulturnega krožka. Sale, presenečenja, loterija.

V nedeljo 3. t. m. plesna zabava ob 19.30 naprej kot po navadi. Vstop je dovoljen samo članom in omejenemu številu članov drugih krožkov s izkaznico Centra ljudske prosvete.

V nedeljo ob 19.30 predstava za otroke. Vstop prost.

Prosv. društvo "F. Marušič"

Prosvetno društvo "Franjo Marušič" v Rocolu priredi na pustno nedeljo 3. marca zabaven in pester pustni večer. Pričetek ob 18. uri.

Prosvetno društvo "Emil" Plakovic

bo 3. marca ob 15. uri svečano proslavilo otvoritve drame. Ob tej priliki bo uprislozilo jamo "Rojava".

Prosvetno društvo "Emil" Plakovic

bo 3. marca ob 15. uri svečano proslavilo otvoritve drame. Ob tej priliki bo uprislozilo jamo "Rojava".

Prosvetno društvo "Emil" Plakovic

bo 3. marca ob 15. uri svečano proslavilo otvoritve drame. Ob tej priliki bo uprislozilo jamo "Rojava".

Prosvetno društvo "Emil" Plakovic

bo 3. marca ob 15. uri svečano proslavilo otvoritve drame. Ob tej priliki bo uprislozilo jamo "Rojava".

Prosvetno društvo "Emil" Plakovic

bo 3. marca ob 15. uri svečano proslavilo otvoritve drame. Ob tej priliki bo uprislozilo jamo "Rojava".

Prosvetno društvo "Emil" Plakovic

bo 3. marca ob 15. uri svečano proslavilo otvoritve drame. Ob tej priliki bo uprislozilo jamo "Rojava".

Prosvetno društvo "Emil" Plakovic

bo 3. marca ob 15. uri svečano proslavilo otvoritve drame. Ob tej priliki bo uprislozilo jamo "Rojava".

Prosvetno društvo "Emil" Plakovic

bo 3. marca ob 15. uri svečano proslavilo otvoritve drame. Ob tej priliki bo uprislozilo jamo "Rojava".

VPRAŠANJE PREHRANE ŠE VEDNO NI REŠENO

Znano je, da je stanja prehrane delavskih družin v coni A Julijske krajine danes težje, kot je bilo v času vojne. Delavstvo je zaradi tega že nešteto krat protestiralo in preko ljudske oblasti stavilo predloge zasedbeni zavezniki oblasti kako naj uredi vprašanje prehrane. Zene delavcev so iz dneva v dan zmerom bolj zaskrbljene zaradi prehrane svojih otrok. Hudo jim je, ko gledajo svoje sestrane in bojne otročičke, pomagati pa si nikakor ne morejo. Da bi vsaj ne-

smo sklenile, poslati zavezniki vojni upravi naslednjo resolucijo: Me, antisfašistične žene, zahtevamo v imenu vsega prebivalstva, da obravnava kodljivo gospodarsko stanje, v katerem danes živimo. Dobro se zavedamo, da vsega ni mogoče imeti naenkrat. Zato sedaj zahtevamo samo to, da zvisate obroki kruha. Obrok 200 gramov kruha dnevno zadostuje le za en obed. Brezumljno bi bilo, če bi nam odgovorili, da ni mogoče zvišati obroka kruha, kajti po 90 lir za kilogram ga lahko dobijo vsakdo kolikor hoče. To samo dokazuje, da so izkoriščevalci revnega ljudstva popolnoma svobodni, medtem ko se prav nič ne upošteva trpljenje in lakota, ki ju je delovno ljudstvo trpelo v dolgoletni borbi za svoje pravice. V imenu naših žrtv in krvnega davka, ki ga je plačalo naše ljudstvo, terpamo, da to vprašanje rešite in da ne ostane vse to zopet samo pri obljubah.

Pred nedavnim so podobno resolucijo predložile zavezniki vojaški upravi tudi antisfašistične žene iz Staranzana v trški okraj. Ker je vsa stvar ostala le pri obljubah, je krajevni odbor organizacije SIAU organiziral posebno komisijo iz vrst kmetov, ki so v prav kratkem času nabrali 6.800 stotov moka in 30 stotov krompirja. To razmeroma veliko količino hrane so razdelili med 440 najpotrebnejših družin. To dejanje je ponovni dokaz povezanosti kmetov in delavcev. Kmetje in Staranzano so prisloščili na pomoč delavskim družinam, červarvo pridelek njim samim ne zadostuje.

Ljudstvo v coni A Julijske krajine prispevale k izboljšanju prehrane vedno iznova protestirajo pri angloameriški vojni upravi. Njihov cilj je doseči zvišanje dnevnih obrokov hrane, ki so v tej coni tako pili, da ne zadostujejo niti najmlajšim.

Kakor so storile že žene iz vseh ostalih predelov cone A v Julijski krajini, so tudi žene iz Milj predložile nedavno zavezniki vojni upravi v Miljah ponovno resolucijo, ki vsebuje njihove upravičene zahteve. Med drugim so v resoluciji pisale takole: "Antifašistične in Milj, zbrane na plenarni seji in po temeljitih diskusijah o stanju prehrane,

Prehrana

Predložila kruha. Sepal sporoča, da bodo smeli potrošniki od 1. marca dalje kupovati kruh le v onih pekarnah, kjer so se predložili.

Razdeljevanje kave. Rok za razdeljevanje kave so podaljšali do 9. marca.

Povabilo pekarn. Vabimo vse peke k sebi, ki bo 1. marca ob 17.30 v dvorani Trgovsko-industrijske zbornice v ulici della Borsa 2.

Glasbeno šolo v Gorici

bodo otvorili danes. Ravateljstvo glasbene šole vabi starše, ki so vpisali vanjo svoje otroke, na staneke, ki bo v petek 1. marca ob 20. uri v prvem nadstropju Ljudskega doma v Gorici. Na ta staneke vabimo tudi starše, ki niso še vpisali svoje otroke v glasbeno šolo.

V šoli bodo poučevali glasbeno teorijo, klavir, govor in druga godala. Obenem bo otvorjen natečaj za začetnike kot priprava za instrumentalni pouk. V pripravljani tečaj sprejmejo učence, ki so došli v najmanj drugi razred osnovne šole. Golemcem tega tečaja še ni potreben instrument.

RADIO

PETEK, 1. MARCA

17 Simfončna glasba; 17.30 ples na glasbi; 18.30 glasbeni sestanki; 18.30 glasba; 18.40 angleška lekcija; 19.30 komorni zbor (slov.); 19.30 obvestila svojem (slov.); 19.45 znani solisti (slov.); 20. poročila v slovensčini; 20.30 ritmi; 20.40 predavanja o Danteju; 21. simfončni koncert; 23.15 zadnje vesti v slovensčini; 23.25 nočno zabavišče.

SOBOTA, 2. MARCA

7 Glasba za dobro jutro; 7.10 poročila v slovensčini; 7.55 plesa iz trane glasba; 11.30 iz repertoarja ameriških orkestror; 12.30 predavanje v slovensčini; 12.45 poročila v slovensčini; 13.15 športna poročila; 13.30 Lolo, španška simfonija za violino in orkester; 14. umetniški horizont; 14.15 pregled vesti; 17. prenos iz Vidma; 18.30 komorna glasba; 18.30. Enotni sindikati; 19. oddaja za konec tedna - Kurentov večer; 20. poročila v slovensčini; 20.30 operi; 23.15 zadnje vesti v slovensčini; 23.25 nočno zabavišče.

Dobra srca

Fantje iz Bazovice so nabrali 3.375 lir.

Odg. urednik DUSAN HREŠČAK

MALI OGLASI

DVOJE MOTORNIH VOZIL, tipa 508 in 604, 10 tonake nosilnosti, prodam. Naclov. Bar "Lux", plač za S. Glogovni.

ZAHVALA

18. maja 1943 je na sto Stolu pri Kobaridu daroval svoje mlado življenje za lepo prihodnost naše Primorske.

tov. PERENČ PAVEL

komisar Gasper

Spominjajoč se draga pokojnika, se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali pri izkopu in prenosu njegovega trupla iz Starega Sela pri Kobaridu, vsem, ki so ga s svojo uredbo zadnjih polastili pri pogrebu na Premu, in prav posebno št. skupniku ter tovarila predsedniku OKNO za poslovljni govor ob ožrtjem grobu.

PREM, 24. februarja, 1946.

Zaljublja DRUZINA in SORODNIKI

PROSVETNO DRUŠTVO "KRAS"

dramski odsek v OPATJEMSELU, priredi v nedeljo 3. t. m. ob 16. uri ljudsko igro z naslovom "Pisatelj Mance". Komanov: "Prisega o polnosti". — Prizorčama, da vsi bližnji okolniki posetijo prireditev v čim večjem številu.

PROSVETNO DRUŠTVO "NOVI DOM"

z REPENTABORA COL priredi v nedeljo 3. t. m. ob 4. uri polnočno v DVORANI PROSVETNEGA DRUŠTVA NA OČINAH strli-dejanko: "Morje".

VABLJENI VSI!

KROMPIR ZA KRMO

Droben krompir za krmo prodam po najnižji ceni. Ul. J. Cavalli št. 10 - COSMINI

AVTOPROGA TRST-VIPAVA

Koncesionirana trrdka

BOŽIČ ALOJZ

TRST, Ul. Bocaccio 4 - Tel. 35-24

Vozni red: Odhod iz Ul. F. Severo ob 9. uri in 15. uri

Flos-Lactis

Idealna krema, da se hitro in prijetno obriješ, brez vode in čopiča

Soffientini

Zastopnik za Jugoslavijo JULY MAYER - TRST, Piazza della Borsa 3